

15. Tkachova, A. (2018) Motivational Priorities of Physical Culture and Health Activities of Women of the First Mature Age. Theory and Methods of Physical Education and Sports. Т. 3. pp. 88–95. [in Ukrainian]
16. Ulinska, A.A., Moskalenko, N.V. (2020) Formation of motivation of women of the first period of mature age to engage in health-improving fitness. Bulletin of Zaporizhzhya National University. Physical Education and Sports. №2. P. 96-101. <https://doi.org/10.26661/2663-5925-2020-2-14> [in Ukrainian]

DOI: [https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series15.2024.9\(182\).31](https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series15.2024.9(182).31)
УДК: 796.032.2 «2024»

Пангелова Н.Є.

доктор наук з фізичного виховання і спорту, професор,
завідувач кафедри теорії і методики фізичного виховання і спорту,
Університет Григорія Сковороди в Переяславі, м. Переяславі
ORCID 0000-0001-9133-0889

Рубан В.Ю.

кандидат наук з фізичного виховання і спорту,
доцент кафедри теорії та методики фізичного виховання і спорту,
Університет Григорія Сковороди в Переяславі, м. Переяслав
ORCID 0000-0003-3771-5117

ІГРИ XXXIII ОЛІМПІАДИ:ОРГАНІЗАЦІЯ, ПРОВЕДЕННЯ, ПІДСУМКИ

У теперішній час спорт став явищем планетарного масштабу. На цьому щаблі розвитку міжнародний олімпійський рух набуває нових рис, що дозволяє визначити цей етап як неоолімпізм. Сучасний неоолімпізм має низку характеристик, які відрізняють його від спорту попередніх десятиліть.

Дослідники виділяють глобальні проблеми сучасного олімпійського руху - комерціалізацію, професіоналізацію, медіалізацію та ін.

Ще однією великою проблемою сучасного олімпійського руху є його політизація, тобто використання спорту як засобу для досягнення політичних цілей. Ці проблеми є досить складними і суперечливими, проявляються позитивними і негативними факторами, які трапляються під час проведення літніх і зимових Олімпійських ігор. Однак, кожні Олімпійські ігри характеризуються певною зміною аспектів розвитку сучасного олімпізму.

Тому, з точки зору визначення спільних тенденцій розвитку сучасного олімпійського руху, вважаємо за доцільне розкрити особливості організації і проведення Олімпіади-2024 у Парижі, а також - висвітлити її основні підсумки.

Ключові слова: Олімпіада-2024, неоолімпізм, аспекти розвитку.

Panhelova Nataliia, Ruban Vladyslav. Games of the XXXIII Olympiad: organization, conduct, results. Nowadays, sport has become a phenomenon of a planetary scale. At this stage of development, the international Olympic movement acquires new features, which allows us to define this stage as neo-Olympism. Modern Neo-Olympism has a number of characteristics that distinguish it from the sports of previous decades.

Researchers identify global problems of the modern Olympic movement - commercialization, professionalization, medialization, etc.

Another big problem of the modern Olympic movement is its politicization, that is, the use of sport as a means to achieve political goals. These problems are quite complex and contradictory, manifested by positive and negative factors that occur during the summer and winter Olympic Games. However, each Olympic Games is characterized by a certain change in aspects of the development of modern Olympism. Therefore, from the point of view of determining common trends in the development of the modern Olympic movement, we consider it expedient to reveal the peculiarities of the organization and holding of the 2024 Olympics in Paris, as well as to highlight its main results.

Key words: Olympics-2024, neo-Olympism, aspects of development.

Постановка проблеми. Початок XXI століття характеризується багатьма знаменними датами в історії міжнародного сучасного олімпійського руху. У 2021 році відмічали два ювілеї: 90-річчя публікації твору П'єра де Кубертена «Олімпійські мемуари» і 125-річчя сучасних Олімпійських ігор. Ці події, а також Ігри XXXIII Олімпіади 2024р. у Парижі суттєво підвищили інтерес до цього феномену людської цивілізації.

Фундаментальні принципи сучасного олімпізму, які визначив П'єр де Кубертен, офіційно прописані в Олімпійській хартії, а саме: «Олімпізм являє собою філософію життя, що звеличує та об'єднує в гармонійне ціле якості тіла, волю та розум. Мета олімпізму полягає в тому, щоб скрізь поставити спорт на служіння гармонійному розвитку людини з наміром підтримати встановлення мирного суспільства, яке зацікавлене у збереженні людської гідності. З цією метою олімпійський рух залучається, єдиною або в співпраці з іншими організаціями та в межах своїх засобів, до дій, які сприяють миру» [5; 6; 8; 9; 13].

Але, як зазначають фахівці, олімпійський спорт давно вийшов за межі кубертенівських принципів, а за останні 20 років в олімпійському русі відбулись кардинальні зміни [1; 2; 3; 14].

Зараз спорт став явищем планетарного масштабу. На цьому, якісно новому щаблі розвитку, міжнародний олімпійський рух набуває багато нових рис, що дозволяє визначити цей етап як неоолімпізм. Сучасний неоолімпізм має

низку характеристик, які відрізняють його від спорту попередніх десятиліть, що обумовлює необхідність дослідження чинників, які впливають на подальший розвиток олімпійського руху [1; 2; 7; 10].

Аналіз літературних джерел. На думку С. Лазоренко (2022), зараз серед факторів, які окреслюють діалектику сучасного олімпійського руху, окрім паціфізму, моральності та етики, на перший план виступають позитивні аспекти - глобалізація, соціалізація, гуманізація, демократизація, та негативні - вживання допінгу, читерство, трансгендерні шахрайства [4; 11; 19; 20].

Сучасні дослідники виділяють три глобальні проблеми сучасного олімпійського руху - комерціалізацію, професіоналізацію і медіалізацію [7, 8; 11; 24]. Ще однією великою проблемою сучасного олімпійського руху є його політизація, тобто використання спорту як засобу для досягнення політичних цілей. Ці проблеми є досить складними і суперечливими, проявляються позитивними і негативними факторами, які трапляються під час проведення літніх і зимових Олімпійських ігор. Однак, кожні Олімпійські ігри характеризуються певною зміною аспектів розвитку сучасного олімпізму. Тому, з точки зору визначення спільних тенденцій розвитку сучасного олімпійського руху, вважаємо за доцільне розкрити особливості організації і проведення Олімпіади-2024 у Парижі, а також - висвітлити її основні підсумки.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Дослідження було виконане згідно тематичного плану науково-дослідної роботи ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди» на 2021-2024 рр. за темою «Теоретико-методичні засади формування гармонійно-розвиненої особистості дітей, підлітків і молоді засобами фізичної культури і спорту» (№ державної реєстрації 0121U09138). Дослідження даної ініціативної тематики продовжено до 05.2027 року.

Мета - аналіз, узагальнення та інтерпретація даних літературних джерел та інтернет-ресурсів щодо організації, проведення та підсумків Ігор XXXIII Олімпіади.

Методи дослідження: теоретичний аналіз, синтез, узагальнення, систематизація даних науково-методичної літератури та інтернет-ресурсів щодо особливостей організації, проведення та характерних рис Олімпіади-2024 у Парижі.

Виклад основного матеріалу дослідження. У далекому 1924р. столиця Франції - Париж став першим містом, в якому Ігри Олімпіади були проведені у другий раз. Мабуть, не випадково, рівно через 100 років Париж приймав Олімпійські Ігри втретє (26.07 - 11.08. 2024р.).

Гасло Ігор - «Широко відкриті ігри». Цей слоган (анг. - Games Wide Open) має на увазі гендерний паритет (по 5250 спортсменів і спортсменок) та відкритість для певних видів спорту (вперше на Іграх були проведені змагання з брейк-дансу) [15; 17; 21].

Талісманом Олімпійських та Паралімпійських ігор стали фрігійські ковпаки ім'ям Фрігі. За поясненням голови оргкомітету Тоні Естанге, ковпак є «...яскравим символом Французької Республіки, а для французького народу він символізує свободу». Талісмани були представлені із таким гаслом: «Поодиначці ми йдемо швидше, але разом ідемо далі» [12; 15].

На Олімпійських іграх 2024 року були представлені 10,5 тисяч спортсменів з 206 національних збірних: 54 з Африки, 48 з Європи, 44 з Азії, 41 з Америки, 17 з Океанії, окремі нейтральні спортсмени та олімпійська збірна біженців. КНДР (Корейська народна демократична республіка) повернулася на Олімпіаду після пропуску ігор 2020 [15; 22].

Ігри 2024 року стали першими, на яких була однакова кількість спортсменів серед чоловіків і жінок, що свідчить про посилення демократичних процесів у міжнародному олімпійському русі.

Необхідно зазначити, що Міжнародний олімпійський комітет (МОК) та його президент Томас Бах продемонструвала тверду позицію щодо дотримання цінностей олімпійського руху. Так, після вторгнення Росії в Україну МОК позбавив права національні олімпійські комітети Росії та Білорусі приймати участь в Олімпійських іграх за порушення Олімпійського перемир'я [18]. У грудні 2023року МОК дозволив російським і білоруським спортсменам приймати участь в Олімпійських іграх 2024році у Парижі у нейтральному статусі [25]. До змагань були допущені тільки індивідуальні нейтральні атлети (за погодженням із міжнародною федерацією певного виду спорту, а потім - комісією МОК), які змогли виконати кваліфікаційні умови у своїх дисциплінах. У командних видах спорту російські та білоруські спортсмени не були допущені. Також до Ігор не допустили спортсменів (а також тренерів та обслуговуючий персонал), які активно підтримують війну Росії з Україною, або мають контракт з військовими установами або органами безпеки [26].

Російські і білоруські спортсмени отримали одинадцять квотних місць, з них: шість у боротьбі, три у велоспорті, по одному в академічному веслуванні та у плаванні.

У програмі Олімпійських ігор 2024 було представлено 32 види спорту. Було розіграно 329 комплектів нагород, на 10 менше, ніж на літніх Іграх 2020 у Токіо. Для поліпшення програми та загальної концепції ігор до 28-ми основних олімпійських видів спорту, як додаткові були обрані: брейк-данс, спортивне скелелазіння, скейтбордінг і серфінг, які дозволять встановити новий стандарт для інклюзивних, гендерно-збалансованих й орієнтованих на молодь ігор, що також свідчить про прагнення МОК поширювати демократичні та гуманітарні складові спорту [22].

Церемонія відкриття. Організатори Олімпійських ігор-2024 порушили давню традицію церемонії відкриття головних літніх змагань чотириріччя. З моменту перших Олімпійських ігор в історії, що відбулись у 1896 році в Афінах на арені Панатінаїкос, усі церемонії відкриття проводились на стадіонах. Винятком не стала і остання Олімпіада - церемонія відкриття 32-х Олімпійських ігор проходила на Новому національному стадіоні в Токіо. Однак оргкомітет паризьких Ігор кардинально змінив концепцію відкриття подібних змагань.

Уперше в історії відкриття Олімпіади проводилося поза стадіоном. Так, організатори Олімпійських ігор-2024 провели церемонію на березі річки Сена. Під час відкриття річкою проплили 160 човнів зі спортсменами та офіційними представниками понад 200 країн. Загалом учасники церемонії подолали близько 6 кілометрів на судах.

За рахунок того, що відкриття пройшло на березі Сени, долучились до події близько 600 000 глядачів. Зокрема, до нижньої частини берега відвідувачам необхідно було придбати квитки, а от верхні яруси змогли спостерігати за заходом

безкоштовно. Також уздовж маршруту, яким рухалися учасники відкриття, були встановлені 80 великих екранів, які транслювали подію наживо.

Нові світові рекорди встановили у дев'яти видах спорту. Протягом Олімпійських ігор-2024 у Парижі було встановлено 21 світовий рекорд. Це сталося за підсумками змагань у дев'яти видах спорту, зокрема у стрільбі з лука, легкій атлетичі, велотреку, стрільбі, скелелазінні та плаванні, веслуванні на байдарках і каное, сучасному п'ятиборстві та важкій атлетичі. Деякі рекорди було побито декілька разів.

Найбільше світових рекордів було оновлено у плаванні. Спортсмени перевершували найкращий час у цьому виді спорту чотири рази. Найбільше ж рекордів на Олімпіаді-2024 встановили американці — на їх рахунок сім нових найкращих досягнень.

При цьому найчастіше оновлювали світові рекорди у велотреку. Загалом на Іграх у Парижі це зробили 12 разів.

Порівняно з Токіо-2020, світових рекордів на змаганнях у Парижі було менше. Так, у Японії було встановлено 24 світові рекорди.

У змаганнях з легкої атлетичі було встановлено 3 світових рекорди. У кваліфікації змішаної естафети 4x400метрів збірна США показала найкращий час у світі - 3.07.41хв., але вони не стали олімпійськими чемпіонами. У фіналі збірну США обіграли Нідерланди. У стрибках з жердиною Арман Дюплантіс (Швеція) оновив власний світовий рекорд. Він подолав 6м 25см і випередив срібного призера на 35 см. Переможницею у бігу на 400м з бар'єрами стала Сідні Мак-Лафлін-Леврон (США), яка побила свій рекорд, встановлений за півтора місяця до Олімпіади.

Чотири світових рекорди було встановлено у змаганнях з плавання: чоловіки, 100м - Пань Чжанм (КНР); мікстефета 4x100 вільним стилем - збірна США; чоловіки 1500м - Боббі Фінке (США); жінки, естафета 4x100м комплексним стилем - збірна США.

У стрільбі з лука корейка Лім Сі Хкан у кваліфікації показала результат 694 бала, покращивши попередній результат на 2 очка.

Світовими рекордсменами у велотреку стали у командних гонках у чоловіків збірні Нідерландів та Австралії, у жінок - збірна Великої Британії. В індивідуальних змаганнях перевершили світові рекорди Харрі Лаврейсен (Нідерланди) та німкеня Леа Фрідріх.

У сучасному п'ятиборстві олімпійські чемпіони Мішель Гуляш (Угорщина) та Ахмед Ельгенді (Єгипет) також встановили світові рекорди.

Найвищі світові досягнення були зафіксовані: у міксі стендової стрільби (збірні США та Італії); у веслуванні на байдарках і каное (Кетті Вінсент - Канада); важкій атлетичі (Карлос Насар).

Найбільшу кількість медалей на Олімпіаді-2024 виборола китайська плавчиня Чжан Юйфей — 6 нагород. При цьому жодна з медалей, які здобула представниця Китаю, не була золотою, а п'ять нагород стали бронзовими.

Також можна відмітити французького плавця Леона Маршана, який здобув 5 медалей на домашній олімпіаді, а на дистанції 400 метрів комплексним плаванням побив рекорд Майкла Фелпса, який тримався 16 років.

Американська гімнастка Симона Байлз, яка на Олімпіаді 2021 року в Токіо мала труднощі через психічні проблеми і більше півтора року не виступала, повернулася на Олімпійські ігри з вражаючим результатом: три золоті медалі, зокрема в багатоборстві, та одна срібна. Байлз стала найуспішнішою гімнасткою всіх часів, здобувши 30 медалей на чемпіонатах світу і 11 на Олімпійських іграх.

Схожого успіху, але в плаванні, досягла Кеті Ледекі. 27-річна плавчиня зі США, чия корона дисципліною вважають вільний стиль, здобула в Парижі свої восьму і дев'яту золоті медалі Олімпіад, а також дві срібні. Найбільш вражаючий світовий рекорд на Іграх встановив шведський стрибун з жердиною Арман Дюплантіс, який захистив свій титул з Токіо, подолавши висоту 6,25 метра, що на 30 сантиметрів більше, ніж у срібного призера цьогорічних Ігор Сема Кендрікса із США.

Якщо говорити про загальні результати виступів національних збірних, то необхідно зазначити що Ігри відзначилися гострою конкуренцією. Протистояння між США і Китаєм вирішувалося в останній день. Тільки за рахунок перемоги у запеклій боротьбі жіночої збірної США з баскетболу проти збірної Франції, США виграли командний залік.

Деяко змінилося традиційне розташування найсильніших олімпійських команд світу. У медальному заліку 3-є місце посіла Японія. Австралія була 4-ю, хоча загальна кількість медалей у неї була більшою (53), ніж у Японії (45), але золотих було на дві менше. До першої десятки увійшли команди Франції, Нідерландів, Великої Британії, Південної Кореї, Італії. Досить несподівано команда Німеччини посіла тільки 10 місце.

Топ-10 неофіційного національного медального заліку: 1 місце - США - 126 медалей (40з., 44ср., 42бр.), 2 місце - Китай - 91 медаль (40з., 27ср., 24бр.), 3 місце - Японія - 45 медалей (20з., 12ср., 13бр.), 4 місце - Австралія - 53 медалі (18з., 19ср., 16бр.), 5 місце - Франція - 64 медалей (16з., 26ср., 22бр.), 6 місце - Нідерланди - 34 медалей (15з., 7ср., 12бр.), 7 місце - Велика Британія 65 медалей (14з., 22ср., 29бр.), 8 місце - Південна Корея - 32 медалей (13з., 9ср., 10бр.), 9 місце - Італія - 40 медалей (12з., 13ср., 15бр.), 10 місце - Німеччина - 33 медалей (12з., 13ср., 8бр.).

Необхідно відмітити високий рівень організації й проведення змагань. Однак, були і присутні певні недоліки.

Так, один із гучних скандалів був пов'язаний із забрудненням річки Сена, де проводились змагання на відкритій воді з плавання, а також - триатлон. За два місяці до початку Олімпіади в Парижі рівень забруднення річки Сена, на якій запланували низку змагань, залишався високим.

Під час Олімпійських ігор у Парижі кілька спортсменів шпиталізували після змагань з триатлону, що проходили в річці Сена. Сильні дощі спричинили у воді підвищений рівень бактерій, таких, як кишкова паличка, що призвело до серйозних захворювань серед учасників.

Попри витрати на очищення річки розміром майже 1,5 млрд доларів, якість води залишалася незадовільною. Спроби уряду покращити ситуацію не виправдали очікувань і забруднення річки Сени залишається серйозною проблемою.

Річка Сена в Парижі була закрита для купання досить давно. Ще у червні аналізи, взяті з проб води, виявили, що концентрація кишкової палички у річці у 10 разів перевищує припустимий рівень.

Ще одна проблема, яка досить яскраво проявилася в ході проведення Ігор - це допуск до участі у змаганнях спортсменів-трансгендерів. Один з боїв у жіночому боксі на літніх Олімпійських іграх-2024 спричинив дискусії навколо допуску до змагань представниці Алжиру — віце-чемпіонки світу 2022 року Іман Хеліф, яка виступає у першій напівсередній вазі.

У стартовому раунді Олімпіади у ваговій категорії до 66 кг Хеліф зустрілася з італійкою Анджелою Каріні, яка є срібною призеркою чемпіонату світу-2019. Алжирка здобула дострокову перемогу після того, як у першому ж раунді Каріні відмовилася продовжувати поєдинок. Бій тривав 46 секунд. В підсумку Хеліф виборола золоту медаль та стала олімпійською чемпіонкою.

У чому звинувачують Хеліф? Іман Хеліф — одна з двох боксерок, які брали участь в Олімпіаді-2024 попри те, що не пройшли «гендерний тест», або «тест на стать», на чемпіонаті світу-2023 у Нью-Делі. Друга боксерка — дворазова чемпіонка світу з Тайваню Лінь Ю Тін.

Хеліф дискваліфікували з торішньої світової першості за кілька годин до бою за «золото». Змагання проходили під егідою Міжнародної федерації боксу (ІВА), яку очолює росіянин Умар Кремльов і яку не визнає Міжнародний олімпійський комітет (МОК) через низку корупційних скандалів.

Згідно із заявою ІВА, спортсменки не проходили тест на рівень тестостерону — натомість було проведено інше дослідження, деталі якого не розголошують. Федерація визначила, що атлетки не відповідають критеріям допуску та можуть мати «переваги» над іншими учасницями. Керівництво федерації запевняє, що у боксерок виявили чоловічі хромосоми (XY).

Також в ІВА поставили під сумнів «справедливість» і «безпеку спортсменок» на Олімпіаді-2024 через допуск Хеліф і Лінь.

Згідно з політикою МОК, федерації самі розробляють правила допуску до Олімпійських ігор в їхніх видах спорту, оскільки вплив тестостерону чи інших характеристик на можливості й переваги спортсменок у жіночих категоріях може різнитися, залежно від специфіки спорту. У випадку боксу за критерії на цих Іграх, як і три роки тому в Токіо, відповідає МОК.

Представник МОК Марк Адамс заявив, що «...всі, хто змагається в жіночій категорії, відповідають правилам допуску» і «...в їхніх паспортах вказано, що вони жінки». «Це не питання трансгендерності. Хочу на цьому наголосити», — цитує Адамса The Guardian.

Цю позицію МОК ще раз підтвердив у спільній заяві з олімпійським комітетом боксу, в якій нагадав, що ті самі критерії застосовувалися впродовж усіх кваліфікаційних турнірів. Розроблені правила, як стверджує МОК, базувалися на тих самих засадах, що існували ще до Ігор у Токіо, коли ІВА не була відсторонена.

На думку МОК, Хеліф і Лінь стали «жертвами раптового й свавільного рішення ІВА» на чемпіонаті світу-2023, що було ухвалене «без належної процедури», та наголосив, що національні федерації мають домовитися про створення нової міжнародної федерації, аби бокс залишився в олімпійській програмі. Сам комітет змінювати правила посеред змагань без серйозних і науково обґрунтованих підстав не планує.

Виступи Українських спортсменів. Головний старт чотириріччя був сповнений палітрою різноманітних емоцій — радістю та смутком, вірою та розчаруванням, захватом та співчуттям. Та попри все Олімпійські ігри-2024 у Парижі були сповнені неймовірною гордістю за українських спортсменів.

Кожен виступ наших атлетів був не просто результатом тренувань, а символом боротьби, витривалості та нескореності. Кожен спортсмен змагався не лише за медалі, але й за честь нашої країни, показуючи світові, що Україна — була, є і буде!

У запеклій боротьбі, у надскладний для України час, українці вибороли 12 нагород: 3 золоті, 5 срібних та 4 бронзові медалі, що в підсумку дозволило зайняти Україні почесне 22 місце. За кількістю здобутих золотих нагород Україна показала найкращий результат за останні 12 років!

Золоті нагороди здобули: Ольга Харлан, Олена Кривацька, Аліна Комащук, Юлія Бакастова (фехтування на шаблях, командна першість); Ярослава Магучіх (легка атлетика, стрибки у висоту); Олександр Хижняк (бокс, в.к. до 80 кг)

Срібні медалі вибороли: Сергій Куліш (кульова стрільба, стрільба з гвинтівки з трьох положень на дистанції 50м); Ілля Ковтун (спортивна гімнастика, паралельні бруси); Парвіз Насібов (греко-римська боротьба, в.к. до 67кг); Людмила Лузан та Анастасія Рибачок (веслування, каное-двійка 500м); Ірина Коляденко (вільна боротьба, в.к. до 62кг)

Бронзовими призерами стали: Ольга Харлан (фехтування на шаблях, особиста першість); Ірина Герасченко (легка атлетика, стрибки у висоту); Михайло Кохан (легка атлетика, метання молота); Жан Беленюк (греко-римська боротьба, в.к. до 87кг)

Необхідно додати, що Ольга Харлан приймала участь у 5 «Олімпійських іграх» і здобула 6 олімпійських нагород, з яких 2 - золоті. За часів незалежності України серед українських спортсменів вона виграла найбільшу кількість нагород.

Церемонія закриття була не менш захоплюючою, ніж відкриття Ігор. Грандіозний концерт та незабутнє світлове шоу над Ейфелевою баштою завершувало закриття Олімпіади. Вежа перетворилася на величезний арт-об'єкт завдяки проєкційним технологіям та лазерам. Зрелищне шоу завершувало ці дві тижні магічного свята спорту та світу.

Олімпійські ігри 2024 року – це казка про людський дух без меж та кордонів, де спортсмени є титанами сучасності. Це місце зустрічей культур з усіх континентів планети, місце народження нових спортивних героїв та натхнення для майбутніх поколінь.

Увечері 11 серпня у Парижі, столиці Франції, відбувалася церемонія закриття XXXIII літніх Олімпійських ігор. Весь світ спостерігав за яскравим заходом на стадіоні Стад де Франс у Сен-Дені, передмісті Парижа.

Кульмінацією церемонії закриття стало урочисте гасіння олімпійського вогню. Цю почесну місію виконав юний герой Франції та Олімпіади-2024, плавець Леон Маршан, який став справжньою легендою цих Ігор, здобувши чотири золоті та одну срібну медаль у різних дисциплінах.

Після запального виступу французького гурту Phoenix, церемонія перейшла до офіційної частини. Пролунав гімн Міжнародного олімпійського комітету, а мер Парижа символічно передала естафету меру Лос-Анджелеса, майбутнього господаря Олімпіади-2028. На честь цього урочистого моменту прозвучав гімн США.

Отже, попередній аналіз спортивних досягнень Ігор XXXIII Олімпіади в Парижі, а також організація та їх проведення дозволяють зробити такі висновки:

1. Зберігаються позитивні тенденції розвитку сучасного олімпізму, від яких залежить майбутнє олімпійських традицій. До них слід віднести глобалізацію, соціалізацію та гуманістичні цінності спорту, які виявляються у наступному: вплив олімпізму на різні сфери суспільства; пацифізм олімпійських змагань; інтернаціональні гуманістичні ідеї олімпійського руху; інтенсивний розвиток олімпійської спортивної індустрії; інтернаціональна діяльність Міжнародного Олімпійського комітету.

2. Спостерігаються позитивні тенденції у вирішенні проблеми допінгу. Так, під час Олімпіади 2024 не було зафіксовано допінгових скандалів.

3. На жаль, зберігаються проблеми читерства (англ. cheat- шахрай). До цього негативного явища в олімпійському спорті можна віднести і несанкціоновані переваги, які отримують спортсмени-трансгендери. Вони в результаті хірургічних втручань змінили власну стать (як правило, з чоловічої на жіночу). У Токіо-2020 антигероями зазначених скандалів стали намібійські легкоатлетки Беатріс Масалінгі і Крістін Мбомба, а також - новозеландка Лорен Хаббард. Однак висновків не було зроблено, і на Олімпіаді-2024 алжирка Іман Хеліф отримала золоту медаль з боксу серед жінок у напівсередній вазі. Також у змаганнях з боксу приймала участь тайванська спортсменка Лінь Ю-Тінг, хоча в обох спортсменок тест ДНК виявив хромосоми XY, характерні для чоловіків. Після завершення Ігор президент МОК Томас Бах зробив заяву про те, що питання включення жіночого боксу до програми Олімпійських Ігор 2028р. у Лос-Анджелосі буде розглядатися спеціальною комісією МОК.

Перспективи подальших досліджень будуть полягати у визначенні нових викликів, які лімітують подальший розвиток сучасного міжнародного олімпійського руху.

Література

1. Бубка С.Н. Олімпійський спорт: давньогрецька спадщина та сучасний стан: автореф. дис ... доктора наук з фіз. виховання і спорту: 24.00.01. Київ, 2014. 35 с.
2. Булатова М.М. Олімпійське перемир'я: історія і сучасність. Проблеми та перспективи олімпійського руху у XXI столітті: матеріали міжнародної науково-практичної конференції (м. Рівне, 22-23 вересня 2022р.). Міжнародний економіко-гуманітарний університет імені академіка Степана Дем'янчука. Рівне: Видавничий дім «Гельветика», 2022. С. 24-27.
3. Булатова М.М., Бубка С.Н., Платонов В.М. Олімпійський рух. Історія і сучасність. К.: Олімп. літ., 2021. 648с.
4. Лазаренко С. Прогресивний підхід щодо аналізу фундаментальних принципів сучасного олімпізму. *Актуальні питання гуманітарних наук*. Вип. 47. Том 3. 2022. С.181-188. DOI <https://doi.org/10.24919/2308-4863/47-3-29>
5. Олімпійська хартія. [станом на 8 серпня 2021р.]. Інтернет. Режим доступу: <https://olympics.com/ioc/Olympic>
6. Олімпійська Хартія. Міжнародний Олімпійський комітет. Київ: Видавництво «Олімпійська література», 1995. 95с.
7. Пангелова Н., Рубан В. Трансформація глобальних проблем олімпійського руху в теперішній час (2012-2022рр.). *Теорія і практика фізичної культури і спорту*. 2022. №2. С. 139-149. DOI: [https://doi.org/10.31470/2786-6424-2022-1\(2\)-139-148](https://doi.org/10.31470/2786-6424-2022-1(2)-139-148)
8. Платонов В.Н., Гуськов С.И. Олимпийский спорт. Учебник [в 2кн.]. Киев: Олимпийская литература, 1994. Кн. 1. 496 с.
9. Пьер де Кубертен. Олимпийские мемуары. Київ: Олімпійська література, 1997. 179 с.
10. Радченко Л.О. Історичні, організаційні та методологічні засади культурноосвітницької складової сучасного олімпійського руху: автореф. дис. ... докт. наук з фіз. виховання та спорту: 24.00.01. НУФВСУ. Київ, 2021. 42 с.
11. Самошкін В., Мелешко В., Гвоздак А., Яковенко А. Допінг у спорті та шляхи протидії антидопінгового законодавства. *Спортивний вісник Придніпров'я*. 2020. №1. С. 142-154. DOI: 10.325.40/2071-1476-2019-1-142
12. Butter E. Carmaker Toyota set to call a halt to Olympic sponsorship deal after Paris Games. *Euronews*. (27.05.2024).
13. Durantez C. Pierre de Coubertin: the Olympic Humanist. Switzerland, Lausanne Olympic Museum, 1994. 128 p.
14. Garcia B. One hundred years of cultural programming within the Olympic Games (1912-2012): origins, evolution and projections. *International Journal of Cultural Policy* №4. November 2008. P 361-376
15. Guzman C. Guide to Paris 2024 Summer Olympics. *Time* (13.06.2024).
16. IOC Executive Board approve joint awarding plans for 2024 and 2028 Olympics. *Inside the Games*.(9.06. 2017).
17. Le logo des Jeux de 2024 a séduit les Français (sondage). *Le Figaro* (22.10.2019).
18. Le relais de la flamme de Paris 2024 dans tous les départements. *L'Equipe* (21.12. 2021).
19. Moralos M., Chris K. Olympic cities and communication. Centre d'Estadis Olympics. Barcelona: Universitat Autònoma de Barcelona, 2005. 16 p.
20. Morente-Sanchez J., Zabala M. Doping in sport: a revive of elite athletes attitudes, beliefs, and knowledge. *Sports Medicine*. 2013. 43(6). P. 359- 411.
21. New Paris 2024 slogan «Games wide open» welcomed by IOC President. Міжнародний олімпійський комітет (25.07.2022).

22. Official programme of the Olympic Games Paris 2024.
23. Olympics: IOS crowns Paris 2024, Los Angeles 2028 in unigue double. *Reyter* (13. 09.2017).
24. Parry I. The Moraland Cultural Dimensions of Olimpismand their Educational Application. In 100 Years as from the Foundation of the IOC: Commitments of the International Olympic Movements Towards the Modern Society of the 21st Century; Georgiadis, K. Ed.; International Olympic Academy: Olympia, Greece, 1995. P. 181-195.
25. Pathak M. IOC recommends banning Russion, Belarusian athlets from international events. *Reuters*.(1.03.2022).
26. Strict eligibility in place as IOC EB approves individual Neutral Athletes (AJNS) for the Olympic Games Paris 2024. IOC. (8.12.2023).

Reference

1. Bubka, S.N. (2014), Olympic sport: ancient Greek heritage and modern state: autoref. thesis ... doctor of science in physics education and sports: 24.00.01. Kyiv, 35 p.
2. Bulatova, M.M. (2022), Olympic truce: history and modernity. Problems and prospects of the Olympic movement in the XXI century: materials of the international scientific and practical conference (Rivne, September 22-23, 2022). Academician Stepan Demyanchuk International University of Economics and Humanities. Rivne: Helvetica Publishing House, P. 24-27.
3. Bulatova, M.M., Bubka, S.N., Platonov, V.M. (2021), Olympic movement. History and modernity. Kyiv, Olympic literature, 648 p.
4. Lazarenko, S. (2022), Прогресивний підхід щодо аналізу фундаментальних принципів сучасного олімпізму. *Current issues of humanitarian sciences*. Issue 47. Volume 3. 2022. P.181-188. DOI <https://doi.org/10.24919/2308-4863/47-3-29>
5. Olympic Charter. [as of August 8, 2021]. Internet. Access mode: <https://olympics.com/ioc/Olympic>
6. Olympic Charter. International Olympic Committee. Kyiv: "Olympic Literature" Publishing House, 1995. 95 p.
7. Pangelova N., Ruban V. (2022) Transformation of global problems of the Olympic movement in the present time (2012-2022). *Theory and practice of physical culture and sports*. №2. P. 139-149. DOI: [https://doi.org/10.31470/2786-6424-2022-1\(2\)-139-148](https://doi.org/10.31470/2786-6424-2022-1(2)-139-148)
8. Platonov, V.N., Huskov S.I. (1994), Olympic sport. Textbook [in 2 books]. Kyiv: Olympic literature, Book. 1. 496 p.
9. Pierre de Coubertin. (1997), Olympic memoirs. Kyiv: Olympic Literature, 179 p.
10. Radchenko L.O. (2021), Historical, organizational and methodological foundations of the cultural and educational component of the modern Olympic movement: autoref. thesis ... Dr. sciences in physics education and sports: 24.00.01. NUFES Kyiv, 42 p.
11. Samoshkin V., Meleshko V., Hvozdak A., Yakovenko A. (2020), Doping in sports and ways of counteracting anti-doping legislation. *Sports Bulletin of the Dnieper Region*. №1. P. 142-154. DOI: 10.325.40/2071-1476-2019-1-142
12. Butter E. Carmarker Toyota set to call a hait to Olympic sponsorship deal after Paris Games. *Euronews*. (27.05.2024).
13. Durantez C. Pierre de Coubertin: the Olympic Humanist. Switzerland, Lausanne Olympic Museum, 1994. 128 p.
14. Garcia B. One hundred years of cultural programming within the Olympic Games (1912-2012): origins, evolution and projecctions. *International Journal of Cultural Polisy №4*. November 2008. P 361-376
15. Guzman C. Guide to Paris 2024 Summer Olympics. *Time* (13.06.2024).
16. IOC Executive Board approve joint awarding plans for 2024 and 2028 Olympics. *Inside the Games*.(9.06. 2017).
17. Le logo des Jeu de 2024 a seduit les Francais (sondage). *Le Figaro* (22.10.2019).
18. Le relais de la frame de Paris 2024 dans tous les departements. *L'Equipe* (21.12. 2021).
19. Moralos M., Chris K. Olympic cities and communication. Centre d'Estadis Olympics. Barcelona: Universitat Autonomia de Barselona, 2005. 16 p.
20. Morente-Sanchez J., Zabala M. Doping in sport: a revive of elite athletes attitudes, beliefs, and knowledge. *Sports Medicine*. 2013. 43(6). P. 359- 411.
21. New Paris 2024 slogan «Games wide open» welcomed by IOC Presidant. Міжнародний олімпійський комітет (25.07.2022).
22. Official programme of the Olympic Games Paris 2024.
23. Olympics: IOS crowns Paris 2024, Los Angeles 2028 in unigue double. *Reyter* (13. 09.2017).
24. Parry I. The Moraland Cultural Dimensions of Olimpismand their Educational Application. In 100 Years as from the Foundation of the IOC: Commitments of the International Olympic Movements Towards the Modern Society of the 21st Century; Georgiadis, K. Ed.; International Olympic Academy: Olympia, Greece, 1995. P. 181-195.
25. Pathak M. IOC recommends banning Russion, Belarusian athlets from international events. *Reuters*.(1.03.2022).
26. Strict eligibility in place as IOC EB approves individual Neutral Athletes (AJNS) for the Olympic Games Paris 2024. IOC. (8.12.2023).